

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה ד'
ממלך שגזר שמד
גליון 51

שבת שלום ילדים יקרים!

שְׁבִיחֵיכֵל הַיְשִׁיבָה, לִיד הַסְּטַנְדֵר יָרִים אֶת קוֹלוֹ בְּזַעֲקָה וּבְכִיָּה, וּבְשִׁבְעִים קוֹלוֹת... (במקומות שאין זה הדרוך לעשות כן) אֵלָּא שְׁבַמְצָב כִּזָּה הוּא יָכוֹל לַצַּעֲקָה בְּלִבּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשִׁיחוֹת הָרֶן, ט"ז : "דַּע, שְׂיִכּוּלִין לַצַּעֲקָה בְּקוֹל דְּמָמָה דְּקָה בְּצַעֲקָה גְּדוּלָּה מְאֹד וְלֹא יִשְׁמַע שׁוּם אָדָם כָּלָּל".

זֶה מִצַּב שֶׁל אָנוּס, שְׂאָז צָרִיךְ לְרֹאוֹת עַל כָּל פְּנִים, שְׁכַפְּנִים בְּמַחוֹ וּלְבוֹ, שׁוּזָה מִצְנַע מַעִין כָּלָם, יִמְשִׁיף לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ, לְרִצּוֹת וּלְהַתְּעַגֵּעַ לְדַבֵּר שְׁבַקְדֻשָּׁה שְׂרוּצָה לְקִים, וְרַק ה' יִתְבַּרֵךְ שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב, יַדַּע אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, וְיִרְאֶה אֶת רְצוֹנוֹ הַטּוֹב, עַד שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּאַמֶּת רוּצָה, לְהִיּוֹת "יְהוּדִי בְּפִרְהֶסְיָא", כְּמוֹ שִׁרְאוּיִם בְּמַעֲשֵׂה, שְׁכַשְׁשָׁאֵל הַמֶּלֶךְ אֶת הַשִּׁיר הָאָנוּס: "אֵיזָה כְּבוֹד אַתָּה רוּצָה, וְאַעֲשֵׂה לָךְ" בְּקִשׁ רַק עַל זֶה, "עַקֵּר כְּבוֹדִי שְׂאֵהִיָּה רְשָׁאִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי בְּפִרְהֶסְיָא" כִּי זֶה מַה שֶׁהוּא רָצָה כָּל הַזְּמַן, רַק שֶׁהִיָּה אָנוּס, וְתַכֵּף כְּשִׁרְק נִתְּנוּ לוֹ הַזְּדַמְנוֹת, בְּקִשׁ רַק עַל זֶה.

אָךְ אִם ח"ו גַּם בְּצַנְעָא אֵינוֹ רוּצָה בְּעִבּוּדַת ה', וְנִכְנַע לְגַמְרֵי לַחֲבֵרָה מִסְבִּיב, זֶה נִקְרָא "גְּזֵרַת שְׂמִד". שְׁכַפְּרֵי אֵינוֹ רוּצָה לְהִיּוֹת יְהוּדִי לֹא בְּצַנְעָה וְלֹא בְּפִרְהֶסְיָה רַח"ל. לָכֵן חָשׁוּב כָּל כָּךְ לְהַקְפִּיד לְקִים אֶת עֲצַת הַהַתְּבוּדוֹת, שְׂרַבְּנוּ הַפְּלִיג בַּה מְאֹד, וְאָמַר שֶׁהִיא "מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה וְגְדוּלָּה מִן הַכָּל". כִּי זֶה הַדְּרִיךְ הַיְחִידִי לְהַנְצִיל מִגְּזֵרַת הַשְּׂמִיד הָאוֹרְבַת עַל כָּל יְהוּדִי, שְׂיִתְנַהֵג כְּמוֹ כָּלָם, וְיִוָּתֵר עַל הַרְצוֹנוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים שֶׁלוֹ, שׁוּזָה עַקֵּר הַיְהוּדוּת.

הַתְּבוּדוֹת זֶה זְמַן שֶׁבוּ אֶפְשָׁר לְסַפֵּר לַה' יִתְבַּרֵךְ עַל הַרְצוֹנוֹת הָאֲמִתִּיִּים שֶׁלְּנוּ, וְעַל מַה שְׂעִדְדִין אָנוּ אָנוּסִים, אִם מִפְּחַד אוֹ מִבוּשָׁה, אִם מִהֶרְגָּלִים לֹא טוֹבִים אוֹ מִחֻלְשָׁה, עַד שְׂיִחַמַל עֲלֵינוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים, וְיִתֵּן לָנוּ בְּמִתְנָה, שְׂנַהֲיָה רְשָׁאִים לְהִיּוֹת יְהוּדִים כְּשָׂרִים, יִרְאִים וּשְׂלָמִים, כְּרְצוֹנוֹ בְּאַמֶּת, אָמֵן.

שבת שלום ומברך!

בְּמַעֲשֵׂה הַחֲדָשׁ שֶׁנִּתְחַלל הַשְּׁבוּעָה, שְׁנִקְרָא גַם "מַעֲשֵׂה נִסִּים", רַבְּנוּ מְסַפֵּר עַל מֶלֶךְ שְׂגִזֵר שְׂמִד עַל הַיְהוּדִים. הַגְּזֵרָה הִיָּתָה שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת יְהוּדִים בְּאַרְצוֹ, וְחֻלְק עֲזְבוּ אֶת כָּל רְכוּשָׁם וַיֵּצְאוּ לְגָלוּת, וְחֻלְקֵם נִשְׂאָרוֹ וְהָיוּ אָנוּסִים. רַבְּנוּ מְפָרֵט וּמְסַבִּיר מַה זֶה בְּדִיוֹק אָנוּס, שְׂבַצְנַעָא - הָיוּ נוֹהֲגִים דַּת יְהוּדִית, וּבְפִרְהֶסְיָא - לֹא הָיוּ רְשָׁאִים לְנַהֵג כְּמוֹ יְהוּדִים.

לְכָל אֶחָד יֵשׁ מִצְבִּים שְׂשִׁים הוּא אָנוּס, מְקוּמוֹת שֶׁהוּא לֹא יָכוֹל, אוֹ קֶשֶׁה לוֹ לְהִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּאַמֶּת רוּצָה. לְפַעְמִים מִפְּחַד עַל מַעֲמָדוֹ אוֹ רְכוּשׁוֹ, וְלְפַעְמִים מִחֻמַּת שֶׁהוּא נִמְצָא בְּסִבִּיבָה שְׂלֹא כָּל כָּךְ מְאֲמִינָה בְּדִרְךְ וּבְעֵרְכִים שֶׁהוּא מְאֲמִין, וְכֵן יֵשׁ הֶרְבֵּה מִצְבִּים בְּחַיֵּי הָאָדָם שֶׁל קִשֵּׁי אוֹ חֲלֵי ח"ו שֶׁהוּא אָנוּס כְּבִיכּוֹל, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת יְהוּדִי בּוֹעֵר לַה' יִתְבַּרֵךְ כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה, וְשֵׁם בְּמִקוּם כִּזָּה, הוּא צָרִיךְ לְשַׁמֵּר לְכָל הַפְּחוֹת לְהִיּוֹת יְהוּדִי בְּצַנְעָא, שְׂבַלְבוּ עֲדִין יְרָצָה וְיִכְסוּף לְקִים אֶת הַדְּבַר שְׂבַקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא רוּצָה, וּמַחוֹ יְהִיָּה דְבוּק בַּה' יִתְבַּרֵךְ, וְיִחַשְׁבַּע עַל זֶה הֶרְבֵּה, וְרַק מִבְּחוּץ, "בְּפִרְהֶסְיָא" הוּא לֹא יַעֲשֵׂה כָּלָם.

לְמַשָּׁל יֶלֶד בְּחִידֵר, שֶׁלְּמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ, עַל מַעֲלַת הַמְּחִיאַת כְּפִים בְּתַפְלָה, וְרוּצָה מְאֹד לְקִים אֶת זֶה לְמַעֲשֵׂה, אִם יִתְחַלל לְמַחָא כְּפִים בְּכַתָּה, בְּשִׁמְחָה וּבְהַתְּלַהֲבוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה... רַב הַסְּפוּיִים שְׂיִסְתַּכְּלוּ עָלָיו בְּפִלְיָה וּבְתַמְהוּן, וְאוּלַי עוֹד יַעֲנֵשׁ בְּחֻמְרָה עַל הַהַפְּרָעָה בְּתַפְלָה, וְיִמְצָא אֶת עֲצוֹמוֹ אַחֵר כְּבוֹד מְחוּץ לְכַתָּה...

וְכֵן בְּחוּר בִּישִׁיבָה, שְׂרוּצָה מְאֹד לַצַּעֲקָה לַה' יִתְבַּרֵךְ מַעֲוִמְקָא דְּלִבָּא, עַל כָּל מַה שְׂעוּבֵר עָלָיו בְּנַפְשׁ, אִין זֶה הַדְּרִיךְ

עקר כבודי
שְׂאֵהִיָּה רְשָׁאִים לְהִיּוֹת
יְהוּדִי בְּפִרְהֶסְיָא

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה ד' - ממלך שגזר שמד שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

מעשה נסים

פעם אחת היה מלך וגזר על המדינה גרוש בגזרות שמד, שמי שירצה לשאר במדינה ימיר דתו, ואם לאו, יהיה נתגרש מהמדינה. והיו קצת מהם שהפקירו כל רכושם ועשירות שלהם ויצאו משם בדלות כדי לשאר באמונה שיהיו ישראלים, וקצת מהם חסו על רכושם ועשירותם ונשארו שם והיו אנוסים. בצנעא היו נוהגים דת יהודית ובפרהסיא לא היו רשאים (לנהג כמו יהודים).

ומת המלך, ונעשה בנו מלך, והתחיל לנהג המדינה ביד רמה. וכבש כמה מדינות, והיה חכם גדול.

ומחמת שהיה מחזיק בתקף ידו את השרי מלוכה, יעצו עליו ונתקשרו לפל עליו ולהכרית אותו ואת זרעו.

והיה בין השרים אחד מהאנוסים וישב עצמו: הלא מפני מה אני אנוס? מחמת שהייתי חס על הוני ורכושי. עכשו שיהיה המדינה בלא מלך, יהיה איש את רעהו חיים בלעו, כי אי אפשר שיהיה מדינה בלא מלך.

על כן יעץ בעצמו לילה ולהגיד למלך בלי ידיעתם. והלך והגיד למלך, שנתקשרו עליו כנ"ל. והלך המלך ונסה אם אמת הדבר, וראה שהוא אמת, והעמיד שומרים. באותו לילה שנפלו עליו תפסו אותם, ודן אותם כל אחד כפי משפטו.

ענה המלך ואמר להשר האנוס הנ"ל: איזה כבוד אתן לך בשביל זה שהצלתני ואת זרעי? אם אמר לעשות אותך שר, הרי אתה בלא זה שר; ואם לתן לך מעות, יש לך. אמר איזה כבוד אתה רוצה, ואעשה לך.

ענה האנוס ואמר: אבל תעשה לי מה שאמר? אמר המלך: הן. אמר: השבע לי בכתרה ומלכותה. ונשבע לו.

ענה ואמר (האנוס הנ"ל): עקר כבודי שאהיה רשאי להיות יהודי בפרהסיא, להניח טלית ותפלין בפרהסיא, וחרה להמלך מאד, מחמת שבכל מדינתו אינם רשאים להיות יהודים, אבל לא היה לו בררה מחמת השבועה.

בבקר הלך האנוס והניח טלית ותפלין בפרהסיא.

אחר-כך מת המלך ונעשה בנו מלך, והוא התחיל להנהיג מדינתו ברכות, מחמת שראה שרצו להכרית את אביו כנ"ל, וכבש מדינות רבות, והיה חכם גדול מאד, וצוה לקבץ ולקרות את כל החוֹזֵי כוכבים שיגידו מאיזה דבר יוכל להיות נכרת זרעו, כדי שישמור מזה, ואמרו לו שזרעו לא יכרת, רק שישמור משור ושה. וכתבו זאת בספר הזכרונות, וצוה לבניו שינהגו גם כן כמותו בדרך רפה ומת.

ונעשה בנו מלך, והתחיל לנהג ביד רמה ובחזק כמו זקנו, וכבש מדינות רבות ונפל על חכמה, וצוה להכריז שלא ימצא במדינתו שור ושה, כדי שלא יהיה נכרת זרעו. על כן אין לו מורא משום דבר. ונהג מדינתו ברמה, ונעשה חכם גדול מאד.

ונפל על חכמה לכבש את כל העולם בלא מלחמה, כי יש שבועה חלקי עולם, שהעולם נתחלק לשבעה חלקים, ויש שבוע כוכבי לכת, שכל כוכב מאיר בחלק מחלקי העולם, ויש שבועה מיני מתכות, שכל אחת משבע כוכבי לכת מאיר במין מתכת אחד. והלך וקבץ כל השבעה מיני מתכות,

וצוה להביא כל הפאטרעטין של כל המלכים שהם של זהב שתולין בפלטרין שלהם, ועשה מזה אדם. ראשו של זהב וגופו של כסף, וכן שאר האיברים ממיני מתכות האחרים, והיה באותו האדם כל השבע מיני מתכות, והעמיד אותו על הר גבוה, והיו כל השבעה כוכבי לכת מאירים באותו האדם,

וכשהיה אדם צריך לאיזה עצה או איזה משא ומתן אם לעשותו אם לאו, היה עומד נגד אותו האיבר של המין מתכת השוף לחלק העולם שהוא משם, והיה חושב בדעתו אם לעשותו אם לאו, וכשהיה צריך לעשות, היה מאיר ומזריח אותו האיבר, ואם לאו, היה נחשף האבר. (כל זה עשה המלך הנ"ל) ועלי ידי זה היה כובש כל העולם. ואסף ממון רב.

ואותו הדמות אדם לא היה מסגל להנ"ל, רק (באפן ובתנאי) שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים. והלך ושלח פקדוֹת (מינו אוקאזין) עבור כל היעדניראלין ושאר השרים שיש להם התמנות ואורדיר"ש, ובאו כלם, והשפיל אותם, ולקח מהם ההתמנות שלהם, אפלו אותן שהיו להם

התמנות שעבדו אצל אבי אבי זקנו לקח מהם, והגביה שפלים והעמיד אותם תחתיהם. בתוכם היה השר האנוס הנ"ל (הינו שהוא היה בתוך השרים שהמלך היה עוסק להשפילם) ושאל אותו המלך: מהו השררות וההתמנות שלך? השיב לו: השררות שלי הוא שאהיה רשאי להיות יהודי בפרהסיא בשביל אותה הטובה שעשיתי לזקנך כנ"ל. ולקח מאתו זאת, וחזר ונעשה אנוס.

פעם אחת שכב המלך לישן וראה בחלום שהשמים זכים, וראה כל השנים עשר מזלות, וראה ששור ושה שיש בין המזלות הם משחקים ממנו. והקיץ בכעס גדול ונפחד מאד, וצוה להביא את ספר הזכרונות, וראה כתוב בו שעל ידי שור ושה יהיה נכרת זרעו, ונפל עליו פחד גדול, וספר להמלכה, ונפל עליה ועל בניה גם כן פחד גדול.

ותפעם רוחו מאד, וקרא לכל הפותרי חלומות, וכל אחד היה פותר לעצמו, ולא היה קולן נכנס באזניו. ונפל עליו פחד גדול מאד, ובא אליו חכם אחד ואמר לו, שיש לו קבלה מאביו.

היות שיש שלש מאות וששים וחמשה מיני תהלוכות השמש, ויש מקום שכל השלש מאות וששים וחמשה מיני תהלוכות השמש מזריחים לשם, ושם גדל שבט ברזל, ומי שיש לו פחד, כשבא להשבט הנ"ל, נצול מהפחד.

והוטב להמלך, והלך עם אשתו ובניו וכל זרעו למקום הנ"ל עם החכם הנ"ל, ובאמצע הדרך עומד מלאך שהוא ממנה על פעס, כי עלידי פעס בוראים מלאך המשחית, ואותו מלאך הנ"ל הוא ממנה על כל המשחיתים.

ושואלין אותו הדרך, כי יש דרך ישר לפני איש, ויש דרך שהוא מלא טיט, ויש דרך שהוא מלא פחיתים ובורות, וכן שאר דרכים, ויש דרך אחד, שיש שם אש שארבע פרסאות מאותו האש נשרפים (ושאלו לו הדרך, ואמר להם אותו הדרך שיש שם האש) והיו הולכים.

והיה החכם מסתכל לפניו בכל פעם אם יש שם אותו האש, כי היה לו קבלה מאביו שיש שם אש כנ"ל.

בתוך כך ראה האש, וראה שהיו הולכים דרך האש מלכים ויהודים מעטפים בטלית ותפלין, וזה היה מחמת שהיו אצל אותן

המלכים יושבים יהודים במדינתם, על כן היו יכולים לילך דרך האש.

ואמר החכם להמלך: באשר שיש קבלה בידי שארבע פרסאות רחוק מן האש נשרפים, על כן אין אני רוצה לילך עוד.

והמלך חשב: מאחר שרואה ששאיר מלכים הולכים שם דרך האש, על כן אמר שגם הוא ילך.

וענה החכם: אני יש לי קבלה מאבי כנ"ל. על כן אני רוצה לילך. אתה, אם רצונך לילך, לך. והלך המלך וזרעו, ושלט בהם האש, ונשרף הוא וזרעו ונכרתו כלם.

כשבא החכם לביתו, היה תמוה בעיני השרים. הלא היה נשמר משור ושה, ואיך בא שיהיה נכרת הוא וזרעו.

ענה האנוס ואמר: על-ידי נכרת, כי החוזי כוכבים ראו, ולא ידעו מה ראו, כי שור, עושין מעורו תפלין, ושה, עושין מצמרו ציצית לטלית, ועל-ידיהם נכרת הוא וזרעו,

כי אותן המלכים שהיו יהודים דרים במדינתם, שמלפשין בטלית ותפלין, היו הולכים דרך האש ולא היו נזוקים כלל, והוא נכרת על-ידי שלא היו רשאים יהודים שלובשין טלית ותפלין לישב במדינתו, ועל כן היו השור ושה שבמזלות שוחקים ממנו, כי החוזי כוכבים ראו ולא ידעו מה ראו, ונכרת הוא וזרעו כנ"ל.

"למה רגשו גוים וכו'. תרעם בשבט ברזל. פן יאנף ותאבדו דרך כי יבער" וכו' (תהלים ב). והדברים עתיקים וסתומים מאד, כל זה שמעתי עוד מצאתי קצת רמזים מהמעשה זו בקפיטל הנ"ל. "ננתקה את מוסרותימו", מוסרות הם של עור, בחינת תפלין. "עבותימו", עבות הם חבלים, בחינת ציצית, כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה פסוק זה במסכת עבודה זרה (דף ג:) על ציצית ותפלין. "יושב בשמים ישחק", כי השור ושה שבשמים שחקו ממנו. "אז ידבר אלימו באפו ובחרונו ובהלמו". הפעם והבהלה והפחד הנ"ל, "ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי".

אפשר הרמז בזה, כי הדמות אדם שהעמיד המלך הנ"ל על הר גבוה את זה לעמת זה, כי הוא כנגד המלך על ציון הר הקדש, כי שם כלולים כל חלקי עולם וכו', וזהו "הר" כנ"ל. "נסכתי", לשון "נסך ויצק". "שאל ממני" כל העצות כנ"ל. "גוים נחלתה ואחזתה אפסי ארץ" לאחז יחד כל אפסי ארץ, הינו כל שבעה חלקי עולם וכל המלכים והגוים לנחלה תחתיו:

"עבדו", זה ציצית. "ביראה", זה תפלין. וגילו ברעדה, רעדה הנ"ל.

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מְשָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - מַעֲשֵׂה ד' - מִמְלַךְ שְׁגִזֹר שְׁמֹד וְוָאס הָאט דַּעֲרִיצֵיִלְט רַבְּנוּ נַחְמָן מְבַרְסֶלֶב זִיע"א

הָאט זיך דַּעֲר מְלָךְ אָן גִּירוּפֶן און הָאט גִּזְאָגְט צו דַּעַם שֶׁר וְוָאס
עַר אִיז גִּיוֹעֵן אִיין אֹנְס. וְוָאס פֶּאָר אִיין כְּבוֹד זָאל אִיךְ דִּיר גַּעֲבִין דַּעֲר
פֶּאָר וְוָאס דוּ הָאָסְט מִיךְ מַצִּיל גִּיוֹעֵן מִיט מִינַע קִינְדַּעֲר. זָאל אִיךְ
דִּיךְ מַאכִּין פֶּאָר אִיין שֶׁר (דְּהֵיִינוּ פֶּאָר אַ הָאָר) דוּ בִּיסְט דוּךְ בְּלוֹיז שׁוֹין
אַ שְׂרָרָה. זָאל אִיךְ דִּיר גַּעֲבִין גַּעֲלֶט. דוּ הָאָסְט אֲלִיין גַּעֲלֶט. זָאג
וְוָאס פֶּאָר אַ כְּבוֹד דוּ ווִילְסְט. וועל אִיךְ עַס דִּיר בְּוּוֹדֵאִי טוֹן.

הָאט דַּעֲר אֹנְס גִּיעֲנַפֶּעֲרֶט, וועסֶטוּ מִיר אָבַעֲר טָאן וְוָאס אִיךְ
וועל זָאגִין. זָאגְט דַּעֲר מְלָךְ. יוֹא אִיךְ וועל דִּיר בְּוּוֹדֵאִי טָאן וְוָאס
דוּ וועסֶט וועלִין.

הָאט דַּעֲר אֹנְס גִּזְאָגְט שְׁוועֲר מִיר בִּי דִּיין קְרוֹין און בִּי דִּיין
מְלוֹכָה. הָאט אִים דַּעֲר מְלָךְ גִּישׁוּוֹאִירִין.

הָאט זיך דַּעֲר אֹנְס אָנגִירוּפֶן. גֶּאָר מִיין כְּבוֹד אִיז. אַז אִיךְ זָאל מַעֲגִין
זִיין אִיין יְהוּדִי בְּפֶרֶהֶסְיָא (דְּהֵיִינוּ פֶּאָר לֵיט) אִיךְ זָאל מַעֲגִין לִיגִין טְלִית
און תְּפִילִין בְּפֶרֶהֶסְיָא.

הָאט עַס דַּעַם מְלָךְ זִיעֲר גִּיאַהֲרֶט מַחְמַת אִין זִיין גֶּאנְצַעֲר מְדִינָה
טָאָר נִיט זִיין קִיין יְהוּדִים. נָאָר עַר הָאט אָבַעֲר קִיין בְּרִירָה נִיט
גִּיִהֶאט מַחְמַת דַּעֲר שְׁבוּעָה. וְוָאס עַר הָאט אִים גִּישׁוּוֹאִירִין אַז
וְוָאס עַר וועט וועלִין זָאל עַר אִים טָאן.

אִין דַּעֲר פֶּרִי אִיז גִּיגֶאנְגֶּען דַּעֲר אֹנְס. און הָאט גִּילִיגְט טְלִית און
תְּפִילִין בְּפֶרֶהֶסְיָא.

דַּעֲר נָאָךְ אִיז דַּעֲר מְלָךְ גִּישְׁטָאַרְבֶּן. אִיז גִּיוֹאַרִין זִיין זון מְלָךְ. דַּעֲר
זון הָאט אָנגִיִהוּיבִין צו פִּירִין דִּי מְדִינָה מִיט גוֹטֶן מַחְמַת עַר הָאט
גִּיזַעֲהֶן מִהָאט גִּיוֹאַלְט זִיין פֶּאַטַּעֲר אִים רִיִסֶן פֶּנ"ל. און עַר הָאט
אִיין גִּינוּמַעַן אַסֶּאָף מְדִינּוֹת. און אִיז גִּיוֹעֵן זִיעֲר אַ גְרוֹיֶסַעֲר חֶכֶם.

דַּעֲר מְלָךְ הָאט גִּיִהִיֶסִין אַז מִיזָאל צוּם אוֹיף רוּפִין אַלַּע
שְׁטַעֲרִין זַעֲהָר. אַז זִי זָאלִין אִים זָאגִין. פֶּון אַ וְוָאסֶעֲרַע זָאָךְ קָאן
זִיין זַרַע פֶּאַרְשְׁנִיטִין ווערִין. כְּדִי עַר זָאל זיך דַּעֲר פֶּאָר הִיטִין.

הָאבִין אִים דִּי שְׁטַעֲרִין זַעֲהָר גִּזְאָגְט. אַז זִיין זַרַע וועט נִיט פֶּאָר
שְׁנִיטֶן ווערִין. נָאָר עַר זָאל זיך הִיטִין פֶּון אַ שׁוֹר וְשָׂה. (דְּהֵיִינוּ פֶּון אִיין
אַקָס און פֶּון אִיין לַעֲמִילַע)

הָאט מַעַן דָּאָס פֶּאַרְשְׁרִיבֶן אִין דַּעַם סֶפֶר הַזְּכָרוֹנוֹת. דַּעֲר מְלָךְ
הָאט אָן גִּזְאָגְט זִיעֲר קִינְדַּעֲר אַז זִי זָאלִין אוֹיף אַזוֹי פִּירִין דִּי
מְדִינָה ווי עַר מִיט גוֹטֶן. דַּעֲרֶנָּאָךְ אִיז עַר גִּישְׁטָאַרְבֶּן.

אַמָּאל אִיז גִּיוֹעֵן אַ מְלָךְ. הָאט עַר גוֹזֵר גִּיוֹעֵן אוֹיף דַּעֲר מְדִינָה
גִּירוּשׁ בְּגִזְרֵת שְׁמֹד. (דְּהֵיִינוּ) אַז ווער עַס ווִיל בְּלִיבֶן אִין דַּעֲר
מְדִינָה. מוּז עַר זיך שְׁמֹדִין. און אַז נִיט. זָאל מַעַן אִים אַרוֹיס
טְרִיבִין פֶּון דַּעֲר מְדִינָה.

אִיז גִּיוֹעֵן אַ טִייל וְוָאס זִי הָאבִין מְפִקִיר גִּיוֹעֵן גֶּאָר זִיעֲר גוֹטֶן מִיט
זִיעֲר עֲשִׁירוֹת. און זַענַעַן פֶּון דָּאַרְט אַרוֹיס בְּדִלוֹת כְּדִי זִי זָאלִין בְּלִיבֶן
בִּי דַּעֲר אָמוּנָה זִי זָאלִין קַענַעַן זִיין יוּדִין. און אַ טִייל הָאבִין רַחֲמָנוֹת
גִּיִהֶאט אוֹיף זִיעֲר עֲשִׁירוֹת און זַענַעַן דָּאַרְטֶן גִּבְלִיבֶן. זַענַעַן זִי
גִּיוֹעֵן אַנוֹסִים בְּצַנְעָא (דְּהֵיִינוּ פֶּאַרְבֶּאַרְגֶּן) הָאבֶן זִי נוֹהַג גִּיוֹעֵן דַּעַם דַּת
פֶּון יוּדִין. און בְּפֶרֶהֶסְיָא (דְּהֵיִינוּ פֶּאָר לֵיט) הָאבִין זִי נִישְׁט גִּיטָאַרְט
זיך נוֹהַג זִיין ווי יוּדִין.

דַּעֲר נָאָךְ אִיז דַּעֲר מְלָךְ גִּישְׁטָאַרְבֶּן. אִיז דַּעֲר זון גִּיוֹאַרִין מְלָךְ. און
הָאט אָנגִיִהוּיבִין פִּירִין דִּי מְדִינָה זִיעֲר שֶׁאַרְךָ. און הָאט
אַפְּגִינוּמַעַן אַסֶּאָף מְדִינּוֹת. און עַר אִיז גִּיוֹעֵן אַ גְרוֹיֶסַעֲר חֶכֶם. און
מַחְמַת עַר הָאט זִיעֲר שֶׁאַרְךָ גִּיִהֶאַלְטִין אִין דַּעֲר הָאַנְט דִּי שְׁרִי
מְלוֹכָה.

הָאבִין זִי זיך אוֹיף אִים גִּימָאַכְט אַ בּוֹנְט. אַז זִי זָאלִין אוֹיף אִים
אַן פֶּאַלִין און זָאלִין אִים אוֹיס הָאַרְגִּינַעַן אִים מִיט אַלַּע זִיעֲר
קִינְדַּעֲר.

און צווישֶׁן דִּי שְׁרִים אִיז גִּיוֹעֵן אִיעֲר פֶּון דִּי אַנוֹסִים. הָאט עַר
זיך מִיִּישֶׁב גִּיוֹעֵן. נָאָךְ וְוָאס בִּין אִיךְ אִיין אֹנְס. מַחְמַת אִיךְ הָאב
חַס גִּיִהֶאט אוֹיף מִיין הָאב. און אוֹיף מִיין עֲשִׁירוֹת. הֵיִינְט אַז מַעַן
וועט דַּעַם מְלָךְ הָאַרְגִּינַעַן, און דִּי מְדִינָה וועט בְּלִיבֶן אָן אַ מְלָךְ
וועט אִיעֲר דַּעַם אַנְדַּעֲרִין לַעֲבַעַנְדִּיקַעֲרֵהִיט אִיעֲרִינְגֶּען.
ווארִין אַ מְדִינָה קָאן נִיט זִיין אָן אַ מְלָךְ.

דְּרוּם הָאט עַר זיך מִיִּישֶׁב גִּיוֹעֵן. עַר וועט גִּיין און וועט אוֹיס
זָאגִין דַּעַם מְלָךְ. און זִי זָאלִין נִיט ווִיֶסֶן. און אִיז גִּיגֶאנְגֶּען און
הָאט גִּזְאָגְט דַּעַם מְלָךְ. אַז מַעַן הָאט זיך אוֹיף אִים גִּיבּוֹנְטַעוועט
פֶּנ"ל אִיז גִּיגֶאנְגֶּען דַּעֲר מְלָךְ און הָאט אוֹיס גִּיפֶרִיבְט אוֹיב עַס אִיז
אַמַּת. הָאט עַר גִּיזַעֲהֶן אַז עַס אִיז אַמַּת. הָאט עַר גִּישְׁטַעֲלַעַט
שׁוּמְרִים. דִּי נַאַכְט וְוָאס זִי זַענַעַן אוֹיף אִים אָן גִּיפֶאַלִין הָאט מַעַן
זִי גִּיחַאַפֶּט. און מַעַן הָאט זִי דן גִּיוֹעֵן אִיטְלִיכֶן ווי זִיין מִשְׁפֶּט
אִיז גִּיוֹעֵן.

איז גווארין זיין זון מ'לך. און ער האט אָנגיהויבן פֿירן די מדינה מיט שאַרפֿקייט אזוי ווי זיין זיידע. און האט אָפּגינעמען אַסאַך מדינות.

און איז גיפאלן אויף איין חכמה. און האט גיהייסן אויס רופֿין. און עס זאל זיך ניט גיפֿינען אין זיין מדינה קיין אוקס און קיין שאַף. פֿדי זיין זרע זאל ניט קענען פֿאַרשניטען ווערן. און האט זיך גיטראַכט היינט האט ער קיין מורא ניט פֿאַר קיין שום זאַך. און האט גיפֿירט די מדינה זייער שאַרף. און ער איז גווארין זייער אַ גרויסער חכם.

דער מ'לך איז גיפאלן אויף אַחכמה אז ער זאל קענען אָפּנעמען גאר די וועלט און מלחמה. ווארין ס'ע פֿאַר האַנדן זיבן חלקים אין דער וועלט.

ווארין די וועלט איז גיטיילט אויף זיבן חלקים. און ס'ע פֿאַר האַנדן שבעה כוכבי לכת (דהיינו זיבן שטערן וואס זיי גייען ארום די זיבן טעג פון דער וואך) און איטלעכער שטערן לייכט אריין אין אַ חלק פון די זיבן חלקים פון דער וועלט. און ס'ע פֿאַר האַנדן שבעה מיני מתכות (דהיינו זיבן אירליי אַייזן וואַרג דהיינו גאלד און זילבער און קופֿער און צין וכו') און איטליכער שטערן פון די זיבן שטערן לייכט אריין אין אַ באַזונדער מין אַייזן וואַרג.

איז דער מ'לך גיגאַנגען און האט צום אויף גינעמען די אַלע זיבן ערליי אַייזן וואַרג. און האט גיהייסן מיזאל אים ברענגען אַלע גילדענע פֿאַטרעטין פון אַלע מלכים וואס זיי הענגען אין זייערע פֿאַלאַצין. און ער האט גימאַכט דער פון אַ מענש. דער קאַפּ איז גיווען פון גאלד, דער גוף פון זילבער. און אזוי די איבריגע אַברים זענען גיווען פון אַנדערע אַייזן וואַרג. ס'ע גיווען אין דעם מענטשן אַלע זיבן אירליי אַייזן וואַרג.

און ער האט דעם מענש גישטעלט אויף אַ הויכן באַרג. האַבן אַלע שבעה כוכבי לכת (דהיינו אַלע זיבן שטערן) אַריין גילייכט אין דעם מענשן. און אז אַ מענש האט גידאַרפֿט עפֿעס אַיין עצה אַדער אַ משא ומתן. און האט ניט גיוואוסט אויב ער זאל יוא טאן אויב גיין.

פֿלעגט ער זיך שטעלין אַ קעגין דעם אַבר פון דעם אַייזן וואַרג וואס ס'ע קער צו דעם חלק פון דער וועלט. וואס דער מענש איז פון דאַרט גיווען. און דער מענש האט אין זין גיהאט אויב ער זאל טאן די זאַך וואס ער האט באַדאַרפֿט אויב גיין,

און אז ער האט באַדאַרפֿט יוא צו טאן. פֿלעגט לייכטן און שיינען דאַס אַבר. און אז ניט איז פֿינצטער גווארין דאַס אַבר. (דאַס האט אַלץ דער מ'לך גיטאן)

און דורך דעם האט ער אָפּגינעמען גאר די וועלט. און האט אַיין גיזאַמילט זייער אַסאַך געלט.

נאַר דער מענש וואס ער האט גימאַכט פון די זיבן אירליי אַייזן וואַרג. איז ניט מסוגל גיווען צו דער זאַך. נאַר באַופֿן אז דער מ'לך זאל משפֿיל גאים זיין און זאל מגביה שפֿלים זיין (דהיינו גרויסע לייט זאל ער אַראַפּ וואַרפֿן פון זייער גדולה און קליינע לייט זאל ער אויף הייבן)

איז גיגאַנגען דער מ'לך און האט גישיקט אוקאזין נאַך אַלע יעדניראלין און נאַך אַנדערע שררות. וואס זיי האַבן גיהאט טשיניס (דהיינו שררה שאַפֿט) און אורדירס. זענען זיי אַלע גיקומען.

האט ער זיי משפֿיל גיווען. און האט ביי זיי אַוועק גינומען זייערע טשיניס. אפֿילו די וואס האַבן גיהאט טשיניס נאַך פון זיין עלטער זיידן וואס זיי האַבן נאַך ביי אים פֿאַרדינט. האט ער ביי זיי אַלע אַוועק גינומען.

און קליינע לייט האט ער אויף גיהויבן און האט זיי גימאַכט אויף זייער אורט (פון די גרויסע לייט)

צווישן די שרים וואס דער מ'לך האט אַראַפּגינעמען. איז גיווען דער אויס (הַצִּל) האט אים דער מ'לך גיפֿרעגט וואס איז דיין שררה שאַפֿט. האט ער אים גיענפֿערט מיין שררה שאַפֿט איז נאַר אז איך זאל מעגיין זיין איין יהודי בפרהסיא פֿאַר דער טובה וואס איך האב גיטאן דיין זיידן. האט דער מ'לך ביי אים דאַס אַוועק גינומען. איז ער ווידער גווארין אַיין אויס.

אַמאַל האט זיך דער מ'לך גילייגט שלאַפֿין. האט ער גיזעהן אין חלום ווי דער הימל איז לויטער.

און האט גיזעהן אַלע צוועלעף מזלות. (דהיינו די שטערן אין הימל זענען גיטיילט אויף צוועלעף חלקים אַ קעגן צוועלעף חדשים. אַיין חלק שטערן איז אזוי ווי אַ לעמעלע דאַס איז דאַס מזל פון ניסן. און דאַס מזל פון אייר ווערט אַנגירופֿן שור דהיינו אַיין אַקס. און אזוי איטליכער חודש האט זיין מזל)

און ער האט גיזעהן אז שור ושה (דהיינו אַיין אַקס און אַיין לעמעלע) וואס ס'ע פֿאַר האַנדן צווישן די מזלות, לאַכין זיי אויס אים.

האט ער זיך אויף גיחאַפֿט מיט גרויס פֿעס. און איז זייער דערשראַקן גווארין. האט ער גיהייסן ברענגען דעם ספֿר הזכרונות (דהיינו דאַס ספֿר וואס דאַרט איז אַלץ פֿאַרשריבן)

האט ער גיזעהן אז ס'ע שטייט דאַרט פֿאַרשריבן. אז דורך שור ושה וועט זיין זרע פֿאַרשניטן ווערין.

אז קבלה. אז פיר מייל פון דעם פייער ווערט מען פארברענט
איבער דעם וויל איך ניט גיין ווייטער. דו אז דו ווילסט גיי.
און דער מלך האט זיך גיטראכט. ווייל ער האט גיזעהן אז
אנדערע מלכים גייען דארט אום אין דעם פייער וועט ער אויך
קענען גיין דארט. האט זיך דער חכם אנגירופן איך האב א קבלה
פון מיין טאטין. איבער דעם וויל איך ניט גיין. דו אז דו ווילסט גיי
דיר

איז דער מלך גיגאנגען מיט גאר זיין זרע. האט זיי גיחאפט
דאס פייער. און ער איז פארברענט גיווארין מיט גאר זיין זרע.
און זיי זענען אלע אויסגירסן גיווארין.

ווי דער חכם איז גיקומען אהיים איז גיווען א וואונדער ביי די
שרים. וואס דער מלך איז פארשניטן גיווארין מיט זיין זרע. ער
האט דאך זיך גיהיט פון א שור ושה פון וואנען איז דאס גיקומען
וואס זיין זרע איז פארשניטן גיווארין מיט אים.

האט זיך דער אונס אנגירופן. דארך מיר איז ער פארשניטן גיווארין.
ווארין די שטערין זעהר האבן גיזעהן (אז דורך איין אקס און איין
לעמעלע וועט זיין זרע אויס גיריסן ווערין) און האבן ניט גוואוסט וואס
זיי זעהן. ווארין איין אקס מאכט מען פון זיין פעל תפילין. און איין
לעמעלע מאכט מען פון דער וואל ציצית צום טלית. און דארך זיי
איז דער מלך אויסגירסן גיווארין מיט זיין זרע.

ווארין די מלכים וואס יהודים האבן אין זייער מדינה יוא
גיוואוינט. וואס זיי גייען אנגיטאן אין טלית און תפילין. איבער דעם
האבן די מלכים יוא גיקענט גייען אין דעם פייער און סע האט זיי
גאר ניט גישאט.

אבער דער מלך. ווייל קיין יהודים וואס גייען אין טלית און תפילין
האבן ניט גיטארט זיצן אין זיין מדינה. איבער דעם איז ער אויס
גיריסן גיווארין מיט זיין זרע. און דאס האבן די שור ושה פון די
מזלות גילאכט אויס אים.

ווארין די שטערין זעהר האבן גיזעהן אז דארך שור ושה וועט
זיין זרע פארשניטן ווערין זיי האבן אבער ניט גיוואוסט וואס זיי
האבן גיזעהן איז דער מלך פארשניטן גיווארין מיט זיין זרע. אמן
כן יאכדו כל אויביו ה'.

למה רגשו גוים. תרועם בשבט ברזל. די איזערנע רוט. ננתקה את מוסרותימו
ונשליכה ממנו עבותימו. דאס איז ציצית און תפילין. די גאנצע מעשה איז
מורמוז אין דעם קאפיטל. אז וואויל דעם וואס ער וועט עפעס וויסן אין די
מעשיות. וואס זענען דורך גרויסע סודות התורה.

איז אויף אים גיפאלין זייער א גרויסער פחד. און ער האט דאס
דערציילט דער מלכה. איז אויף איר און אויף די קינדער אויך
גיפאלין איין גרויסער פחד. און סע האט אים זייער גיקלאפערט
דאס הארץ. און ער האט גירופן אלע פותרי חלומות. (דהיינו די
וואס קענען באשיידן חלום) און איטליכער האט זיך פותר גיווען. און
עס איז אים אבער גאר ניט אריין גיגאנגען אין די אויערין. און
עס איז אויף אים גיפאלין זייער א גרויסער פחד.

איז גיקומען צו אים א חכם. און האט אים גיזאגט. באשר ער האט
קבלה פון זיין פאטער. באשר סע פאר האנדין שס"ה מיני
תהלוכת השמש (דהיינו דריי הונדערט מיט פינעף און זעכציג גענג האט די
זון) און סע פאר האנדין איין ארט וואס אלע דריי הונדערט און
פינעף און זעכציג גענג פון דער זון לייכטן אויף דעם ארט. און
דארט וואקסט איין אייזערנע רוט. און ווער עס האט א פחד. אז
ער קומט צו דער רוט. ווערט ער ניצול פון דעם פחד (און אזוי האט
דער חכם גיזאגט דעם מלך) איז דאס דעם מלך וואויל גיפעלין.

און איז גיגאנגען מיט זיין ווייב און קינדער און מיט גאר זיין זרע
צו דעם ארט. און דער חכם איז אויך מיט זיי גיגאנגען.

און אין מיטן וועג שטייט איין מלאך. דער מלאך איז איין ממונה
אויף פעס. ווארין דורך פעס באשאפט מען א מלאך המשחית
(דהיינו איין מלאך וואס ער איז מזיק און פארדארבט) און דער מלאך איז
איין ממונה איבער אלע משחיתים.

און דעם מלאך פרגעט מען דעם וועג. ווארין סע פאר האנדין א
גוטער וועג פאר א מענשן. און סע פאר האנדין א וועג וואס ער
איז פול מיט ליים. און סע פארהאנדין א וועג וואס ער איז פול
מיט גריבער. און אזוי איז פארהאנדין פמה וועגין.

און סע פארהאנדין א וועג. וואס דארט איז פארהאנדין א פייער
וואס פיר מייל פון דעם פייער ווערט מען פארברענט. (האבן זיי
גיפרעגט דעם וועג דעם מלאך. האט ער זיי גיזאגט דעם וועג וואס דארט איז דאס
פייער)

זענען זיי גיגאנגען (דהיינו דער מלך מיט אלע זיין זרע מיט דעם חכם) און
דער חכם האט אלץ גיקוקט פאר זיך אלע מאל. אויב סע דארט
דא דאס פייער. ווארין ער האט גיהאט א קבלה פון זיין פאטער אז
סע איז דארט פארהאנדין דאס פייער.

דערנווייל האט ער דערזעהן דאס פייער און האט גיזעהן א סע
איז דארט אום גיגאנגען אין דעם פייער מלכים און יהודים אנגיטאן
אין טלית און תפילין. האט דער חכם גיזאגט צום מלך. איך האב

דעם רבינ'ס מעשיות

נאמען _____
טעלפון _____
שטאט _____

בחינה אויף סיפורי מעשיות די פערטע מעשה - דער מלך שגזר שמד

- א.** ער האט אים איינגעשפארט אין תפיסה
 ער האט אים מער נישט געלאזט זיין א איד בפרהסיא
י. **וואס האט דער מלך געזען אין חלום?**
 אז א אקס און א קו לאכן פון אים
 אז זיינע שרים לאכן פון אים
 אז א אקס און א לעמעלע פון די מזלות לאכן אים אויס
יא. **מיט וועמען איז דער מלך אהין געגאנגען?**
 אליין
 מיט זיין ווייב און קינדער
 מיט זיין ווייב און קינדער און אויך דער חכם
יב. **אויף וואס איז ממונה דער מלאך וואס שטייט אינמיטן וועג?**
 אויף כעס
 אויף גאווה
 אויף שקר
יג. **וועלכער וועג האט זיי דער מלאך געהייסן גיין?**
 אין דער וועג פון ליים
 אין דער וועג וואס איז פול מיט גרובער
 אין דער וועג פון דעם פייער
יד. **וועמען האבן זיי דארטן געזען גיין?**
 מלכים און אידן אנגעטון טלית און תפילין
 מלכים און שרים
 מלכים מיט אידן אנוסים
טו. **ווער איז ווייטער געגאנגען אין דעם וועג?**
 דער מלך מיט דער חכם
 נאר דער מלך
 דער מלך מיט זיינע קינדער
טז. **ווער איז פארברענט געווארן?**
 דער מלך מיט דער חכם
 נאר דער מלך
 דער מלך מיט זיינע קינדער
ז. **וואס האט באמת געמיינט די אקס און לעמעלע?**
 ער זאל הרג'ענען אלע אקסן און לעמעלעך
 ער זאל פארטרייבן אלע אקסן און לעמעלעך
 אז ווייל ער לאזט נישט אנטון טלית און תפילין וואס מען מאכט פון א אקס און א לעמעלע וועט ער פארשניטן ווערן
ח. **אין וועלכער קאפיטל איז מרומז די מעשה?**
 קאפיטל ב' פון תהלים
 קאפיטל ג' פון ישעי'
 קאפיטל נ' פון תהלים

- א.** **וואס האט דער מלך גוזר געווען אויף דער מדינה?**
 צו פארטרייבן אלע אידן פון דער מדינה
 צו הרג'ענען אלע אידן פון דער מדינה
 אז ווער עס וויל בלייבן אין דער מדינה מוז זיך שמד'ן
ב. **וואס האבן די אידן געטון?**
 א טייל האבן מפקיר געווען זייער גאנצער פארמעגן, און זענען ארויס פון דארטן
 א טייל זענען געבליבן און זיך געפירט ווי אידן באהאלטענערהייט
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ג. **ווער האט אויסגעזאגט פאר דעם מלך אז מען וויל אים הרג'ענען?**
 א גוי, איינער פון די שרים
 א איד איינער פון די אנוסים
 א איד א שר איינער פון די אנוסים
ד. **וועלכע כבוד האט מען געגעבן פאר דער וואס האט אויסגעזאגט?**
 מען האט אים געמאכט פאר א שר
 מען האט אים געגעבן געלט
 אז ער זאל מעגן לייגן טלית און תפילין בפרהסיא
ה. **די שטערן זענערס האבן געזאגט פאר'ן מלך זיך צו אפהיטן פון?**
 פירן די מלכות שארף
 פון א קו און א אקס
 פון א אקס און א לעמעלע
ו. **שאלה זכות: דער מלך איז געפאלן אויף א חכמה אז?**
 אז עס זאל זיך נישט געפונען אין זיין מדינה קיין אקס און קיין שאף
 ער זאל קענען אפנעמען די וועלט אן קיין מלחמה
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ז. **וואס האט דער מלך געהאט פון דעם וואס ער האט געמאכט די מענטש פון אייזן?**
 ער האט איינגענומען די וועלט
 ער האט איינגעזאמלט אסאך געלט
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ח. **וואס האט דער מלך געטון?**
 משפיל געווען אלע שרים
 געמאכט פשוטע מענטשן פאר שרים
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ט. **וואס האט דער מלך געטון צו דעם איד וואס האט געמעגט זיין א איד בפרהסיא?**
 ער האט אים געמאכט פאר זייער א גרויסע שר

מיין כבוד איז, אז איך זאל מעגיין זיין א איד בפרהסיא - מיט פיל הצלחה

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס אעשיות

מבחן בסיפורי מעשיות

מעשה ד' - מַמְלֶכֶת שְׁגֻזָּר שְׁמֵד

- לקח מאתו זאת, וחזר להיות יהודי אנוס
- י. **מה ראה המלך בחלום?**
  - פרה וסוס שיש בין המזלות משחקים ממנו
  - שהשרים שלו משחקים ממנו
  - ששור ושה שיש בין המזלות משחקים ממנו
- יא. **עם מי הלך המלך לאותו מקום?**
  - עם אשתו ובניו
  - עם אשתו ובניו וכל זרעו
  - עם אשתו ובניו וכל זרעו והחכם
- יב. **על מה ממונה המלאך שעומד באמצע הדרך?**
  - על כעס
  - על גאווה
  - על שקר
- יג. **באיזה דרך אמר המלאך שהוא ממונה על הכעס שילכו?**
  - לדרך שהוא מלא טיט
  - לדרך שהוא מלא פחתים ובורות
  - לדרך שיש שם אש שד' פרסאות מהאש נשרפין
- יד. **את מי ראו הולכים בדרך שהלכו?**
  - מלכים ויהודים מעוטפים בטלית ותפילין
  - מלכים ושרים
  - מלכים ויהודים אנוסים
- טו. **מי המשיך ללכת אחרי שראו את הנ"ל?**
  - המלך ואשתו וכל זרעו והחכם
  - המלך לבדו
  - המלך ואשתו וכל זרעו
- טז. **מי נשרף באש?**
  - המלך ואשתו וכל זרעו והחכם
  - המלך לבדו
  - המלך ואשתו וכל זרעו
- יז. **ע"י מה באמת נכרת זרעו של המלך?**
  - ע"י שלא שמר עצמו משור ושה
  - ע"י שלא הנהיג המדינה ביד רמה
  - ע"י שלא נתן ליהודים להניח טלית ותפילין בפרהסיא
- יח. **באיזה קאפיטל מרומז המעשה?**
  - קאפיטל ב' בתהלים
  - קאפיטל ג' בישעי'
  - קאפיטל נ' בתהלים

- א. **מה גזר המלך על המדינה?**
  - לגרש את כל היהודים
  - להרוג את כל היהודים
  - לגרש את מי שלא ימיר דתו
- ב. **מה עשו היהודים במדינה?**
  - קצת מזהם הפקירו כל רכושם ויצאו משם
  - קצת מזהם נשארו שם והיו אנוסים
  - שתי התשובות נכונות
- ג. **מי גילה לבן של המלך שנתקשרו נגדו להכרית זרעו?**
  - גוי שהוא אחד מהשרים
  - יהודי אנוס
  - יהודי אנוס שהיה אחד מהשרים
- ד. **איזה כבוד נתן המלך לשר האנוס?**
  - עשה אותו שר
  - נתן לו הרבה מעות
  - שיהיה רשאי להיות יהודי בפרהסיא
- ה. **ממה אמרו חוזי הכוכבים למלך שישמור שלא יכרת זרעו?**
  - שישמור עצמו מלהנהיג את המדינה ביד רמה
  - שישמור עצמו מפרה וסוס
  - שישמור עצמו משור ושה
- ו. **שאלה זכות: איזה חכמה נפל על המלך?**
  - שלא ימצא במדינתו שור ושה
  - לכבוש כל העולם ללא מלחמה
  - שתי התשובות נכונות
- ז. **מה היה למלך ע"י דמות האדם שהעמיד אותו על הר גבוה?**
  - היה כובש כל העולם
  - אסף ממון רב
  - שתי התשובות נכונות
- ח. **מה היה התנאי שדמות האדם יהיה מסוגל למה שמסוגל?**
  - שיהיה המלך משפיל גאים
  - שיהיה המלך מגביה שפלים
  - שתי התשובות נכונות
- ט. **מה עשה המלך הנ"ל ליהודי שהיה יהודי בפרהסיא?**
  - עשה אותו לשר גדול מאוד
  - הכניס אותו לבית הסוהר

עקר כבודי, שאהיה רשאי להיות יהודי בפרהסיא - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך